

NAAR DE BRON VAN DON BOSCO'S CHARISMA

Goede christenen en eerlijke burgers

Enkele weken geleden kon u al iets lezen over het ontstaan van het Oratorio van Don Bosco in de hoofdstad Turijn die in 1841 door de industriële revolutie in volle ontwikkeling was. Don Bosco koos voor een eigen type van oratoriowerking (zie bijdrage 11). Vandaag willen we verder omschrijven hoe hij te werk ging en wat daarin de plaats was van het geloof.

Wanneer Don Bosco in contact kwam met jongeren die in de meest miserabele omstandigheden probeerden te overleven, zag hij niet alleen hun materiële noden maar ook hun verlangen naar een gelukkig en zinvol leven. Hij wilde niet alleen de hulpverlener zijn die zorgde voor voeding, onderdak, opleiding en werk. Vooral de innerlijke zoektocht van deze jonge mensen motiveerde hem om er voor hen veeleer te zijn als priester-opvoeder.

In zijn *Herinneringen aan het Oratorio* schreef Don Bosco over de start van zijn werk in Turijn: “... als zij een welwillende hand vinden die zorg voor hen opneemt, hen assisteert op de zondagen, probeert hen te plaatsen bij een eerlijke baas en in de loop van de week hen enkele keren gaat bezoeken, dat die jongens dan een eerzaam leven gingen leiden, het verleden vergaten, goede christenen werden en eerlijke burgers.”

Die uitdrukking ‘**goede christenen en eerlijke burgers**’ gebruikte Don Bosco later nog wel vaker om het doel van zijn werk te omschrijven. Het is duidelijk dat je de gedrevenheid van Don Bosco niet kunt begrijpen als je zijn opvoedkundig model loskoppelt van het ‘godsdienstige’. Je kunt zijn ‘preventief systeem’ niet isoleren van zijn religieuze horizon en zijn pastorale bekommernissen. In verscheidene teksten over de beginperiode van zijn jeugdwerk omschreef Don Bosco het pedagogische als een onderdeel van het pastorale werk. Hij zag zichzelf op de eerste plaats als een priester die zijn leven wijdde aan een religieuze zending, in navolging van Jezus Christus. Deze visie werd ook door anderen opgemerkt, ondermeer door Casimiro Danna, professor in pedagogie aan de universiteit van Turijn, die in 1849 een verslag publiceerde waarin hij zijn waardering uitdrukte voor de vernieuwende aanpak van Don Bosco.

Hoe dat concreet in zijn werk ging, schreef Don Bosco in zijn *Historische schetsen van het Oratorio*. Hij wees eerst op het belang van een warm onthaal en van wederzijds respect. Daarna vervolgde hij: “Op zondagvoormiddag is er de mogelijkheid om te biechten voor wie het verlangt. Dan volgt de eucharistieviering en daarna een verhaal uit de Bijbelse geschiedenis, de kerkgeschiedenis of de uitleg van het evangelie van de dag. Nadien is er gelegenheid tot ontspanning.”

Het moge duidelijk zijn dat Don Bosco handelde vanuit de overtuiging dat de bron en het doel van de opvoeding lag in de verbondenheid met God. Alvast een stevige uitdaging voor al wie, uiteraard vertaald naar onze tijd, wil werken in de voetsporen van Don Bosco!

Wilfried Wambeke